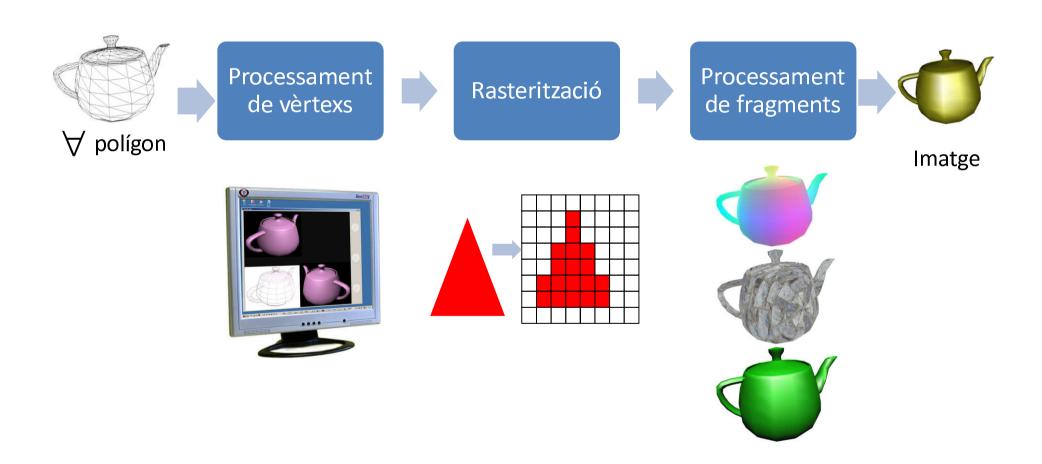
Tema 3. Procés de visualització projectiu

C. Andujar

Setembre 2013

SISTEMES DE COORDENADES I TRANSFORMACIONS GEOMÈTRIQUES

Paradigma projectiu simplificat

Informació geomètrica al pipeline

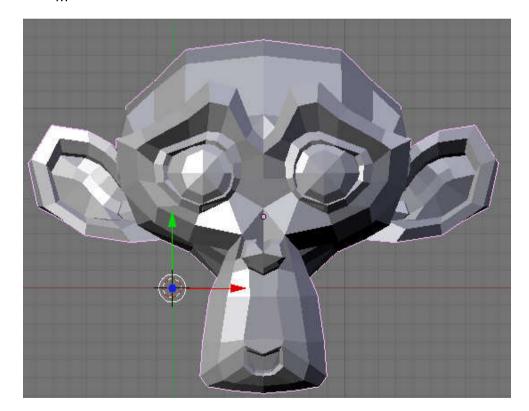
```
void draw()
                                                         Posició d'una llum
 GLfloat light_pos[] = { 1.0, 1.0, 1.0, 0.0 };
 glLightfv(GL_LIGHT0, GL_POSITION, light_pos);
 for (...) {
  glBegin(GL_POLYGON);
                                       Components de la normal
  glNormal3f(nx,ny,nz);
  glVertex3f(x,y,z);
                                 Coordenades d'un vèrtex
   glEnd();
```

```
Object space
    Modeling transform
World space
    Viewing transform
Eye space
    Projection transform
Clip space
    Perspective division
Normalized Device space
    Viewport transform &
   Depth transform
Window space
```

Object space Modeling transform World space Viewing transform **Eye space Projection transform** Clip space **Perspective division Normalized Device space** Viewport transform & **Depth transform** Window space

Object space (x_m, y_m, z_m, w_m) Model space, SC del model, SC de l'objecte

- SC utilitzat per modelar l'objecte.
- w_m normalment serà 1.0 (punts) o 0.0 (vectors)

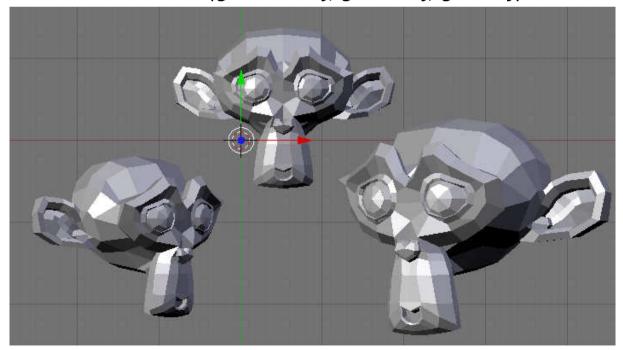

Object space Modeling transform World space Viewing transform Eye space **Projection transform** Clip space **Perspective division Normalized Device space** Viewport transform & **Depth transform** Window space

Modeling transform

Transformació de modelat

- Aquesta transformació situa cada instància d'un objecte en relació a l'escena.
- Sovint és la identitat, o una composició de translacions, rotacions i escalats (glTranslatef, glRotatef, glScalef)

Object space

Modeling transform

World space

Viewing transform

Eye space

Clip space

Normalized Device space

Viewport transform & Depth transform

Window space

Modeling transform

Transformació de modelat

glTranslatef(
$$t_{x}, t_{y}, t_{z}$$
) $T = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & t_{x} \\ 0 & 1 & 0 & t_{y} \\ 0 & 0 & 1 & t_{z} \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$

Projection transform
$$\mathsf{p} \, \mathsf{space} \qquad \mathsf{glScalef}(\mathsf{s}_\mathsf{x},\mathsf{s}_\mathsf{y},\mathsf{s}_\mathsf{z}) \qquad T = \begin{bmatrix} s_x & 0 & 0 & 0 \\ 0 & s_y & 0 & 0 \\ 0 & 0 & s_z & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

glRotatef(a,x,y,z)
$$T = \begin{bmatrix} x^2d + c & xyd - zs & xzd + ys & 0 \\ yxd + zs & y^2d + c & yzd - xs & 0 \\ xzd - ys & yzd + xs & z^2d + c & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$
 c=cos(a), s=sin(a), d=1-cos(a)

Object space

Modeling transform

World space

Viewing transform

Eye space

Projection transform

Clip space

Perspective division

Normalized Device space

Viewport transform & Depth transform

Window space

Modeling transform

Transformació de modelat

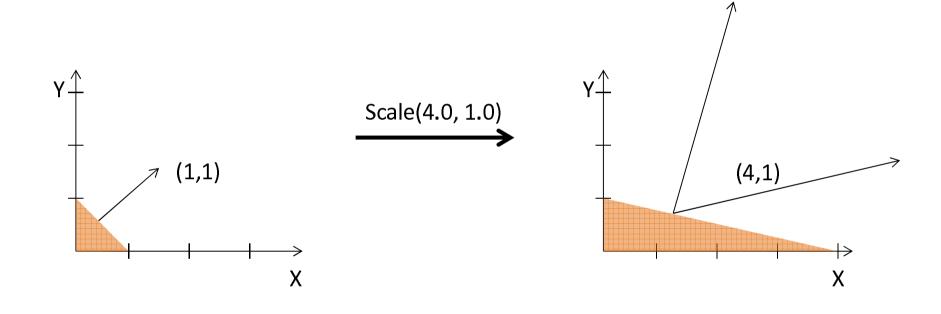
• Punts, vectors: matriu 4x4 multiplicada pel punt:

$$\begin{bmatrix} x_a \\ y_a \\ z_a \\ w_a \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} & a_{14} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} & a_{24} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} & a_{34} \\ a_{41} & a_{42} & a_{43} & a_{44} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_m \\ y_m \\ z_m \\ 1 \end{bmatrix}$$

Normals: cal la trasposta inversa de la submatriu 3x3

$$\begin{bmatrix} x_a \\ y_a \\ z_a \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{bmatrix}^{-T} \begin{bmatrix} x_m \\ y_m \\ z_m \end{bmatrix}$$

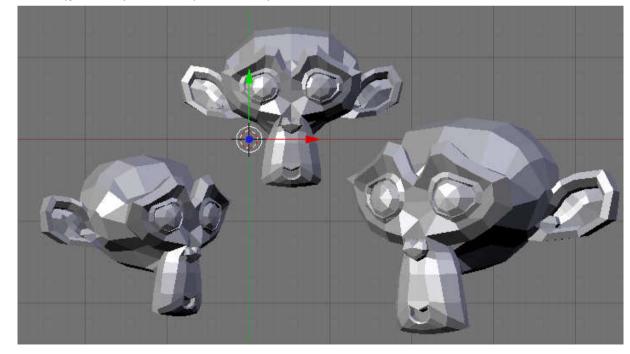
Normalment no us caldrà calcular aquesta inversa

Object space Modelina transform World space Viewing transform Eye space **Projection transform** Clip space **Perspective division Normalized Device space** Viewport transform & **Depth transform** Window space

World space (x_a, y_a, z_a, w_a) SC de mon, SC de l'aplicació

- SC utilitzat per representar l'escena
- La transformació de modelat sovint preserva la component homogènia i per tant, w_a normalment serà 1.0 (punts) o 0.0 (vectors)

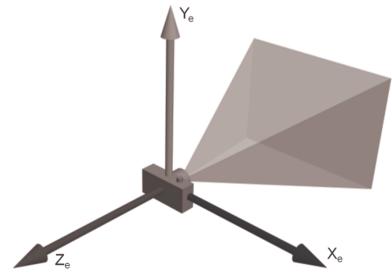
Object space Modeling transform World space Viewing transform Eye space **Projection transform** Clip space Perspective division **Normalized Device space** Viewport transform & Depth transform

Window space

Viewing transform

Transformació de visualització, transformació de càmera

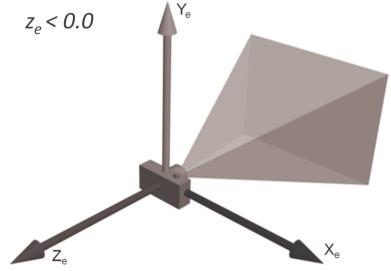
- Fa un canvi al sistema de referència de la càmera.
- Depèn de la posició i orientació de la càmera
- Sovint es defineix amb **gluLookAt**, o amb una composició de translacions i rotacions (**glTranslatef**, **glRotatef**).

Object space Modeling transform World space Viewing transform Eye space **Projection transform** Clip space Perspective division **Normalized Device space** Viewport transform & Depth transform Window space

Eye space (x_e, y_e, z_e, w_e) SC de l'observador, SC de la càmera

- SC associat a la càmera
- La transformació de visualització sovint preserva la component homogènia i per tant, w_e normalment serà 1.0 (punts) o 0.0 (vectors)
- Si la càmera és perspectiva, per tal que el punt sigui visible...

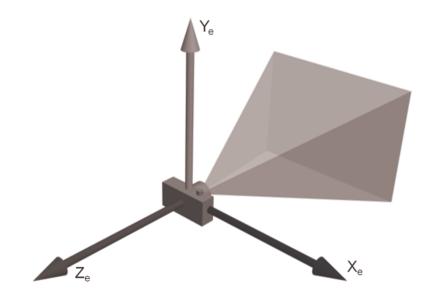

Object space Modeling transform World space Viewing transform Eye space **Projection transform** Clip space **Perspective division Normalized Device space** Viewport transform & Depth transform Window space

Projection transform

Transformació de projecció

- Depèn de la forma de la piràmide de visió i per tant del tipus de càmera (perspectiva, axonomètrica)
- Sovint es defineix amb **gluPerspective**, **glFrustum**, **glOrtho**

Object space Modeling transform World space Viewing transform Eye space Projection transform Clip space Perspective division **Normalized Device space** Viewport transform & **Depth transform** Window space

Clip space (x_c, y_c, z_c, w_c)
Coordenades de clipping, coordenades de retallat

• Si un punt és interior al frustum,

$$-W_c \le X_c \le W_c$$

 $-W_c \le Y_c \le W_c$
 $-W_c \le Z_c \le W_c$

• Si la càmera és perspectiva, llavors

$$\mathbf{w}_{c} = -\mathbf{z}_{e}$$

Object space Modeling transform World space Viewing transform Eye space Projection transform Clip space Perspective division Normalized Device space

Viewport transform &

Depth transform

Window space

Perspective division

Divisió de perspectiva

- Simplement és el pas de coordenades homogènies a 3D
- Es divideix cada coordenada per la coord homogènia

$$(x_c, y_c, z_c, w_c) \rightarrow (x_c/w_c, y_c/w_c, z_c/w_c)$$

Object space

Modeling transform

World space

Viewing transform

Eye space

Projection transform

Clip space

Perspective division

Normalized Device space

Viewport transform & Depth transform

Window space

Normalized device space (x_n, y_n, z_n)

NDC, cordenades normalitzades

• Si un punt és interior al frustum,

$$-1 \le x_n \le 1$$

$$-1 \le y_n \le 1$$

$$-1 \le z_n \le 1$$

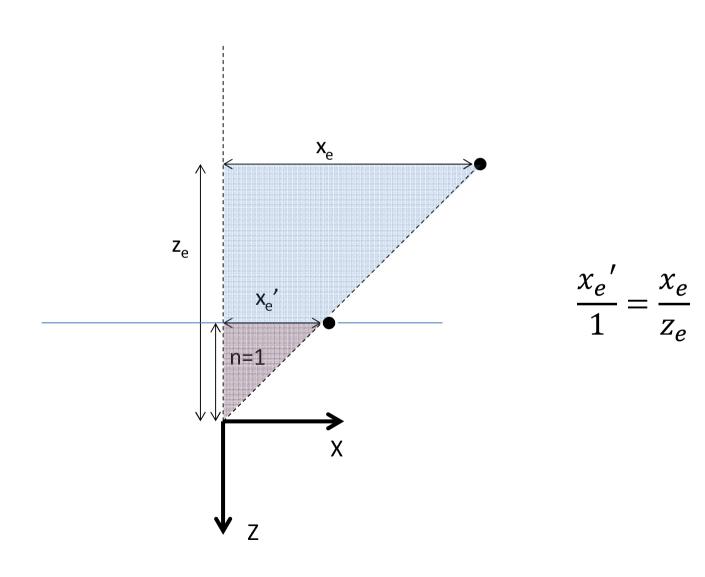
Els punts situats sobre znear tenen

$$z_{n} = -1$$

• Els punts situats sobre zfar tenen

$$z_{n} = +1$$

Projecció i divisió per z_e

gluPerspective(90, 1, 1, 11);

$$\begin{bmatrix} \frac{\cot \frac{f \circ vy}{2}}{aspect} & 0 & 0 & 0 \\ 0 & \cot \frac{f \circ vy}{2} & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \frac{n+f}{n-f} & \frac{2*n*f}{n-f} \\ 0 & 0 & -1 & 0 \end{bmatrix} \xrightarrow{\text{fovy=90, aspect = 1}} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1.2 & -2.2 \\ 0 & 0 & -1 & 0 \end{bmatrix}$$

Pas eye space $\rightarrow$ clip space

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1.2 & -2.2 \\ 0 & 0 & -1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_e \\ y_e \\ z_e \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x_e \\ y_e \\ -1.2z_e - 2.2 \\ -z_e \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1.2 & -2.2 \\ 0 & 0 & -1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_e \\ y_e \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x_e \\ y_e \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1.2 & -2.2 \\ 0 & 0 & -1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_e \\ y_e \\ -11 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x_e \\ y_e \\ 11 \\ 11 \end{bmatrix}$$

Punt sobre el pla znear

Punt sobre el pla zfar

Object space

Modeling transform

World space

Viewing transform

Eye space

Projection transform

Clip space

Perspective division

Normalized Device space

Viewport transform & Depth transform

Window space

Viewport transformation

Transformació mon-dispositiu

Depèn del viewport definit amb glViewport

Depth range transformation

• Depèn de l'interval definit amb **glDepthRange** (per defecte [0,1])

Object space

Modeling transform

World space

Viewing transform

Eye space

Projection transform

Clip space

Perspective division

Normalized Device space

Viewport transform & Depth transform

Window space

Window space (x_d, y_d, z_d)

Cordenades de finestra, coordenades de dispositiu

• Si un punt és interior al frustum,

$$0 \le x_d \le w$$

$$0 \le y_d \le h$$

$$0 \le z_d \le 1$$

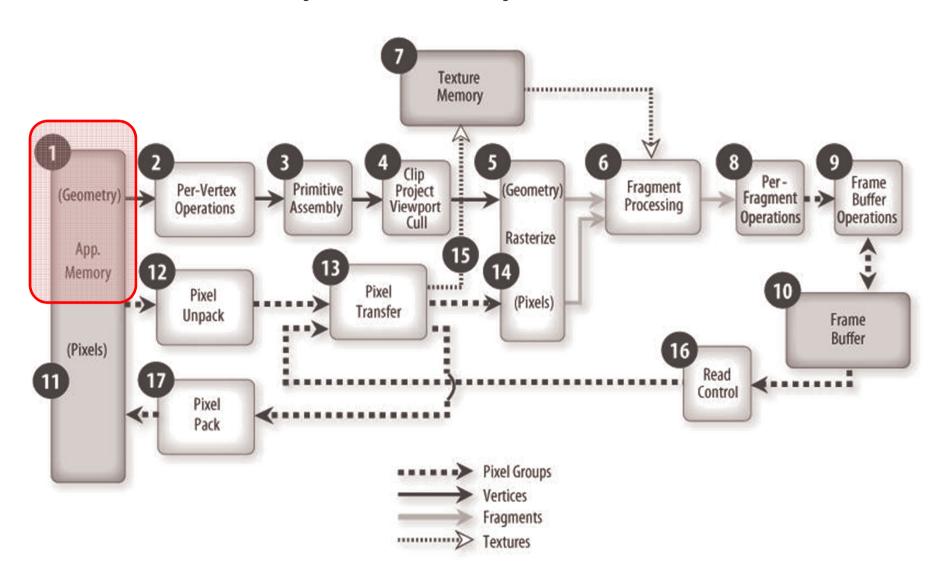
• Els punts situats sobre znear tenen

$$z_d = 0$$

• Els punts situats sobre zfar tenen

$$z_d = 1$$

PIPELINE OPENGL

1. Dibuix de primitives

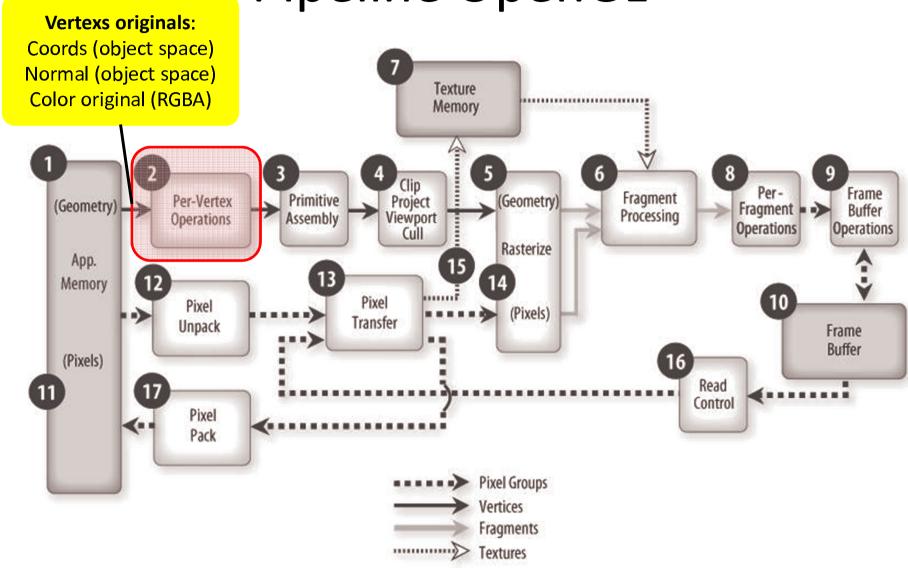
Les primitives gràfiques (punts, línies, polígons...) es poden enviar a OpenGL de diverses formes:

- Vèrtex a vèrtex: glBegin, glVertex, glEnd
- Vertex arrays: glDrawArrays, glDrawElements...
  - Vertex buffer object: vertex array emmagatzemat a la GPU
- Display lists: glNewList, glCallList, glEndList

1. Dibuix de primitives

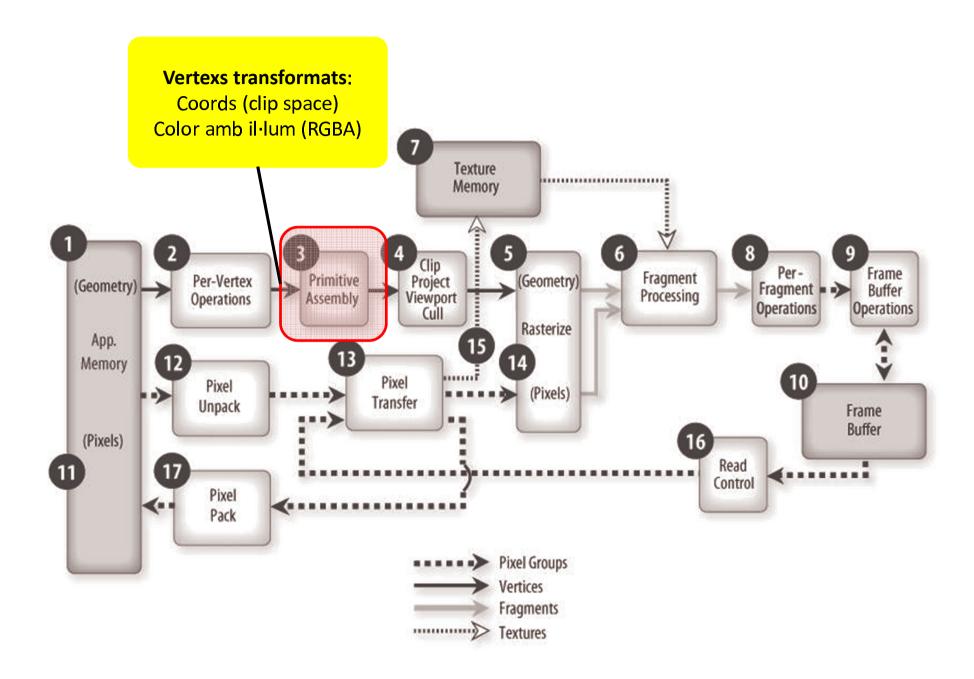
```
glBegin(GL_POLYGON);
glNormal3f(nx0, ny0, nz0);
glVertex3f(x0,y0,z0);
glNormal3f(nx1, ny1, nz1);
glVertex3f(x1,y1,z1);
...
glEnd();
```

Coords i normals en object space

2. Per-vertex operations

- Es <u>transformen els vèrtexs</u> (modelview i projection).
- Es transformen les normals (trasposta de l'inversa de la submatriu 3x3 de la modelview) i es <u>calcula la il·luminació</u> <u>del vèrtex</u>.
- Opcionalment:
  - Es generen coords de textura de forma automàtica.
  - Es transformen les coord de textura (texture matrix).

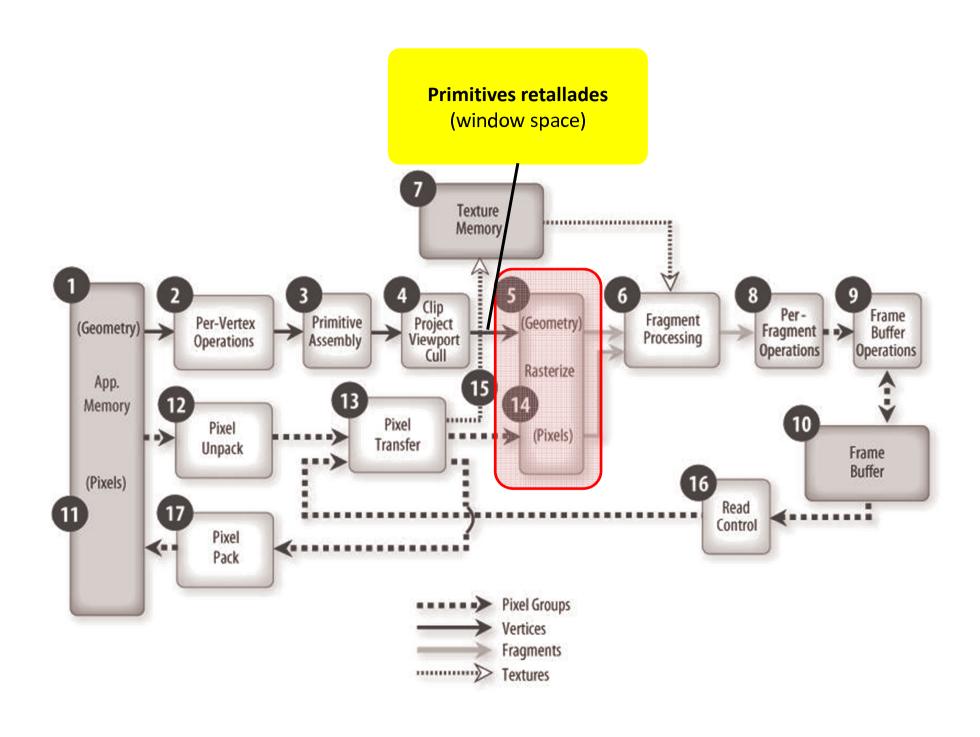
3. Primitive assembly

- Els vèrtexs s'agrupen formant primitives.
- Cada primitiva GL_POINT, GL_LINES, GL_POLYGON requereix un clippling diferent.

Primitives transformades: (clip space)i il·luminades Texture ...... Memory V 6 8 Clip Project Viewport Cull Frame Buffer Per-Primitive Fragment Per-Vertex (Geometry) (Geometry) Fragment - -> Processing Operations Assembly Operations Operations Rasterize App. Memory munit 10 Pixel Pixel (Pixels) Transfer Unpack Frame Buffer (Pixels) Read Control Pixel Pack Pixel Groups Vertices Fragments Textures

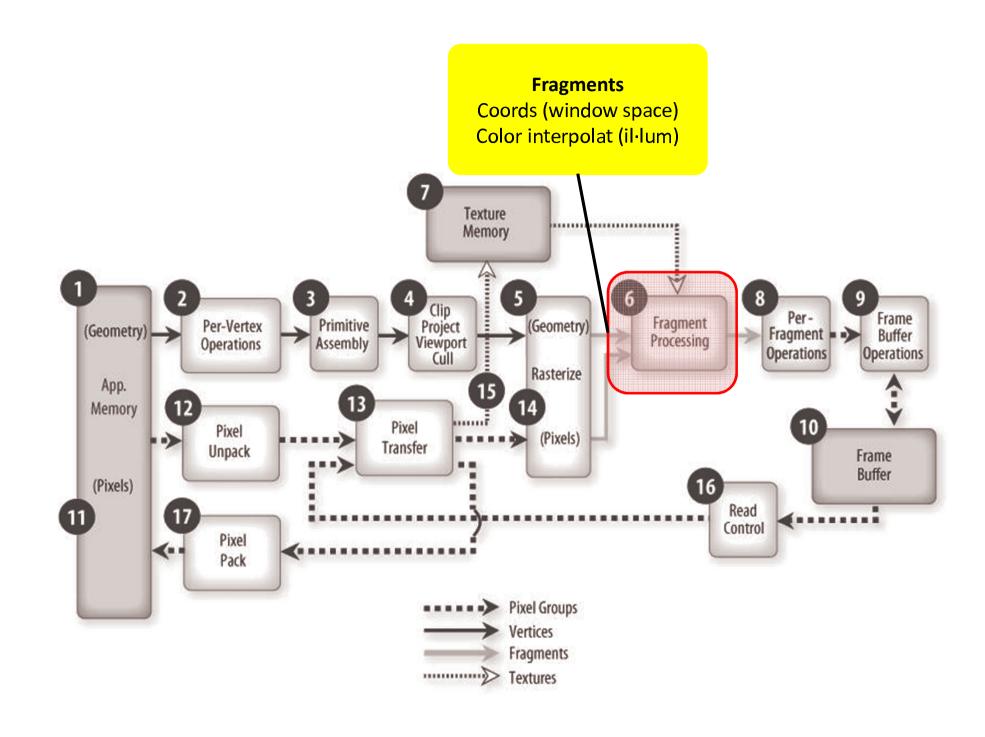
4. Primitive processing

- Clipping (retallat) a la piràmide de visió.
- Divisió de perspectiva: es divideix (x,y,z) per w
- Viewport & depth transform > window coordinates
- Backface culling

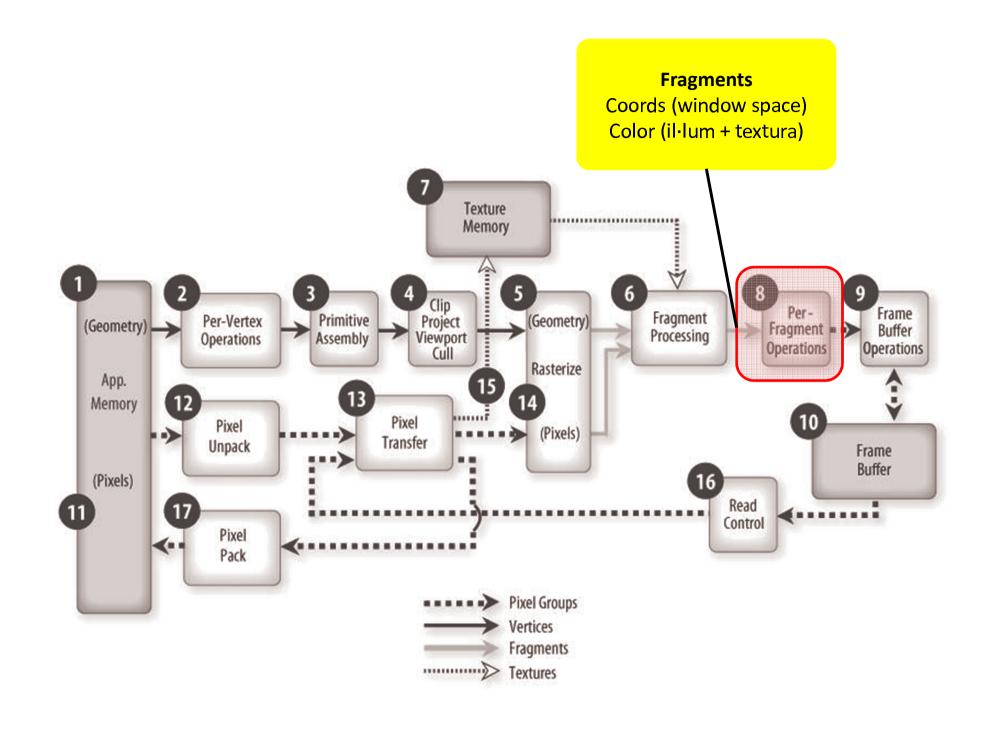

5. Rasterització

- Generació dels fragments corresponents a la primitiva retallada.
- Cada fragment té diversos atributs:
  - Coordenades (window space)
  - Color (interpolat si Gouraud)
  - Coordenades de textura (interpolades)

- 6. Fragment processing ("shading")
- Càlcul del color del fragment (texture mapping, boira, etc).

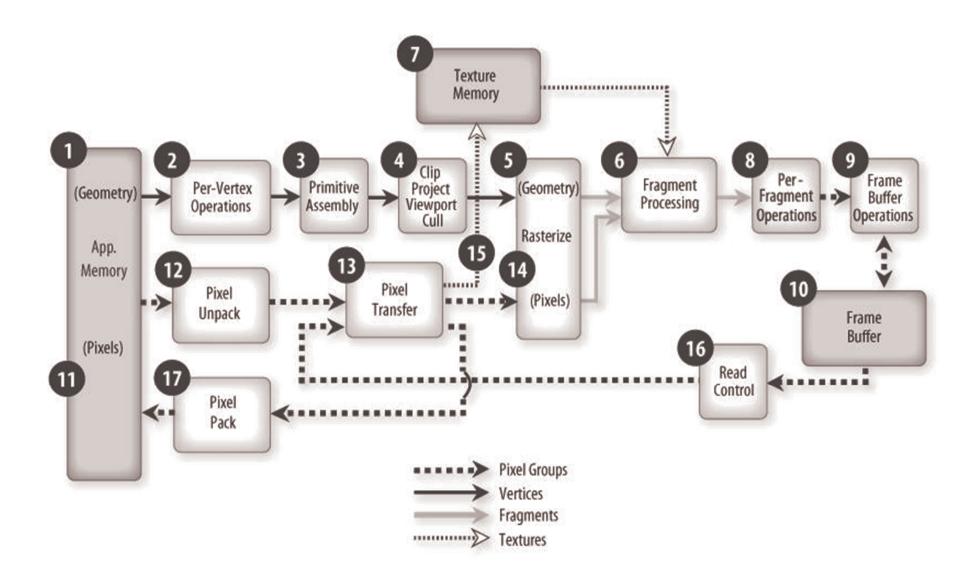
8. Per-fragment operations ("raster operations")

- Pixel ownership
- Scissor test
- Alpha test
- Stencil test
- Depth test (test Z-buffer)
- Blending
- Dithering
- Logical Ops (glLogicOp)

Fragments visibles Coords (window space) Color (il·lum + textura + alpha blending) Texture ...... Memory V 6 8 Clip Project Viewport Cull Per-Frame Primitive Fragment Per-Vertex (Geometry) (Geometry) Fragment • Buffer Processing Assembly Operations Operations Operations Rasterize App. 15 Memory numi 10 Pixel Pixel (Pixels) Transfer Unpack Frame Buffer (Pixels) Read Control Pixel Pack Pixel Groups Vertices Fragments Textures

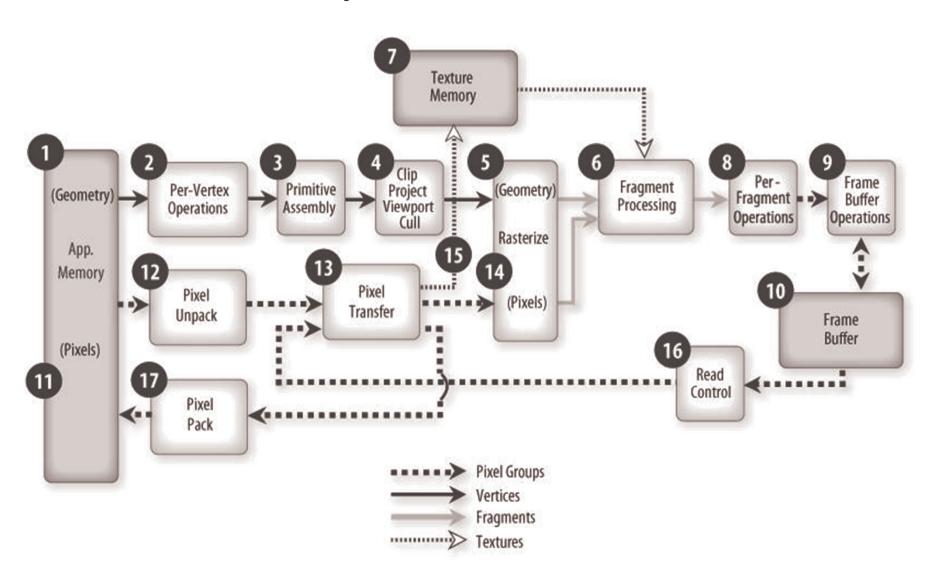
9. Frame buffer operations

- Es modifiquen els buffers que s'hagin escollit amb glDrawBuffers
- Es veu afectada per glColorMask, glDepthMask...

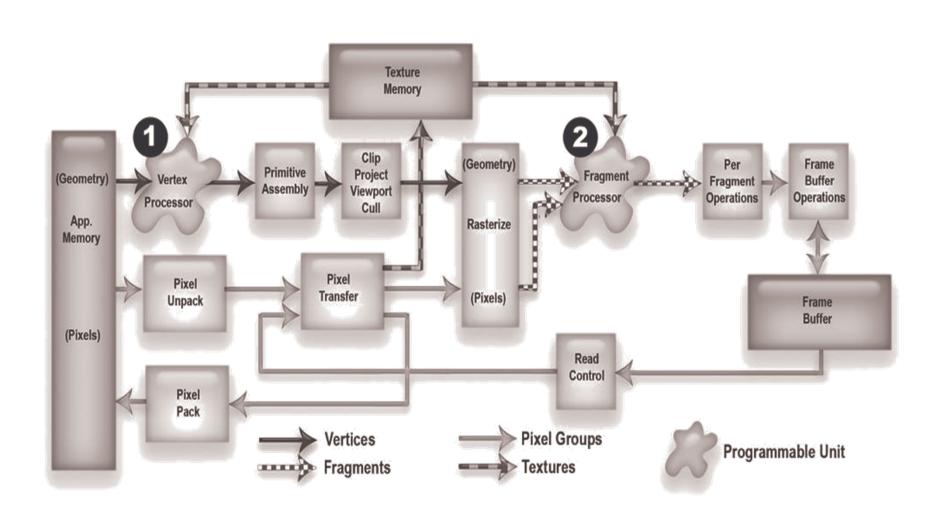

PIPELINE PROGRAMABLE

Pipeline fix...

i pipeline programable

Pipeline programable

- Vertex processor: part de la GPU capaç d'executar un programa per cada vèrtex.
- **Fragment processor**: part de la GPU capaç d'executar un programa per cada fragment.
- Shader: codi font d'un programa (o part) per la GPU
  - Vertex shader, fragment shader, geometry shader
- Program: executable d'un programa per la GPU
  - Vertex program, fragment program, geometry program

Pipeline programable

- Quan s'activa un **vertex program**, en lloc d'executar-se les operacions **per-vèrtex** prefixades d'OpenGL, s'executa el vertex program.
- Quan s'activa un fragment program, en lloc d'executar-se les operacions per-fragment prefixades d'OpenGL, s'executa el fragment program.
- Normalment el vertex/fragment program més senzill haurà de reproduir part de la funcionalitat fixa d'OpenGL.